

Cuprins

Argument 13

Gânduri din afara coliviei..... 15

Despre ABC-ul vieții (în loc de introducere)..... 15

Capitolul I

Despre democrație, stat de drept și alte

chestiuni politice..... 21

1. Sistemul ticăloșit și statul paralel – mit sau adevăr?..... 21

2. Oamenii politici sunt oglinda societății, la scară micșorată vs. Tu ce faci pentru țară?..... 26

3. Democrația fără statul de drept: o altfel de dictatură 29

4. Cât de *machiavelic* și cât de actual este Niccolò Machiavelli? 32

5. Beția sau mirajul puterii 40

6. Societatea deschisă – răul cel mai mic 45

7. Partidele politice – organizații anacronice?..... 53

8. Politica – o activitate *pro bono publico*? 55

9. Democrația: dictatura unei părți dintre cei care votează 56

10. Dictatorii, ipocrizia, determinarea, viclenia și cruzimea 60

11. Culegătorii de scame 63

Capitolul al II-lea

Despre unele virtuți și defecte..... 65

1. Empatia și indiferența în relațiile sociale 65

2. Despre aroganță, ignoranță și modestie 70

2.1. Aroganța și ignoranța..... 70

2.2. Aroganța și modestia..... 72

3. Discreția și indiscreția..... 76

4. Invidia și admirația 79

5. Incompetența și prostia	80
6. Diada contrariilor	85
7. Mândria modestiei	88
8. Efectul contagios al faptelor bune și faptelor reprobabile	90
9. Și bogații plâng câteodată... sau mai des.....	91
10. Autosuficiența sau <i>eu știu mai bine!</i>	93
11. Bârfa noastră cea de toate zilele	95
12. <i>Multa non sed multum</i>	98
13. Un pic de altruism nu strică	99

Capitolul al III-lea

Despre repere și iluzii	103
1. Atenția, scopul și indiferența	103
2. Rolul intuiției și al chibzuirii în actul decizional	107
3. Vremea când trebuie să renunți la funcție.....	111
4. Între a privi viața în oglinda retrovizoare și a privi viața prin parbriz.....	112
5. Robert Lanza. Biocentrismul sau moartea ca o iluzie...115	
6. Mitul cutiei (urciurului) Pandorei și mesajul acesteia...117	
7. Cercul vicios al scepticismului, pesimismului și autovictimizării	119
8. Este civilizația ca un furnir sau ca o coajă de portocală?.....	121
9. Pretextul și motivul.....	125
10. Viața și liberul-arbitru	129
11. Despre efectul de halou sau aparențele înșelătoare ...132	
12. Unde-i minte multă e și... mult ridicol!.....	135
13. Zâmbetul trist.....	137

Capitolul al IV-lea

Despre paradigme sociale	139
1. Mitul patului procustian, reflectat în aforismele lui Taleb	139
2. <i>Out of the box</i>	142

Cuprins

3. De la <i>cultura de tip hit sau bestseller</i> la <i>cultura nișei</i> ...	144
4. Corupția. Cauze, efecte și remedii.....	146
4.1. Preambul	146
4.2. Scurtă introducere privind corupția	147
4.3. Câteva aspecte despre cauzele corupției	149
4.4. Efectele corupției	152
4.5. Câteva posibile remedii	153
5. Despre efectul de turmă	155
6. Sabia lui Damocles și stresul responsabilității publice..	158
7. Arta de a trăi viața cu sens.....	160
8. Pe repede înainte? Stop joc, merităm o pauză!	164
9. Să privim în jur fără mânie, dar cu atenție!	167
10. Ruleta rusească, zarurile și viața.....	169
11. Despre curajul, lașitatea și frica din fiecare zi.....	171
12. Zâmbiți, vă rog!	175
13. Distanța de la sublim la ridicol.....	178
14. Drumul spre succes este presărat cu eșecuri.....	179
15. Știm și la ce ne ajută că știm?	184
16. Despre măreția lucrurilor simple	188

Capitolul al V-lea

Zgârieturi pe suprafața psihologiei	192
1. Temperamentul, caracterul, aptitudinile speciale și inteligența – elementele esențiale ale personalității omului	192
2. De unde vine motivația și cât de actual este sistemul recompensă-sanctiune?.....	198
3. Paradoxul Stockdale și reziliența	203
4. Disonanța cognitivă sau despre obediența față de propria conduită	206
5. Efectul Picasso și disonanța cognitivă.....	208
6. Complexele și frustrările profesionale	211
7. De ce râd oamenii?.....	215

Capitolul al VI-lea

Logica și retorica în comunicare	217
1. Logica în comunicare	219
1.1. Scurtă introducere	219
1.2. Ce este logica?	220
1.3. Extensiunea și intensiunea termenilor	221
1.4. Raporturile logice între termeni	224
1.5. Definiția generică (prin gen proxim și diferență specifică)	228
1.6. Greșeli în definirea și clasificarea termenilor sau noțiunilor	228
1.7. Propozițiile și raționamentele logice	230
1.8. Erori logice – sofisme și paralogisme	231
2. Retorica în comunicare	241

Capitolul al VII-lea

De unde venim și încotro mergem	255
1. Va avea omul destinul dinozaurilor?	255
2. Prezentul permanent	258
3. Deformarea trecutului	261
4. Pe vremea mea	263
5. Ce este omul?	266
6. Să nu faci degeaba umbră pământului!	267
7. Este necesar un restart social?	269
8. Cum va arăta societatea peste 10-20 de ani?	271
9. Inteligența artificială și pericolele asociate acesteia	276
10. De unde venim și încotro mergem?	280
11. Este omul un procesor învechit sau are nevoie de un alt sistem de operare?	281
12. Impactul inteligenței artificiale în viața socială	284

Capitolul al VIII-lea

Omul, societatea și economia	292
1. Despre conflicte, concurență și colaborare	292
2. De la <i>senina</i> armonie la <i>neliniștitul</i> haos	295

Cuprins

3. Să nu tragem în întreprinzătorii!	300
4. Cursa nebună a creșterii economice	302
5. Costul ascuns al gratuităților	305
6. Relativitatea câștigului sau a pierderii	308
7. Despre cunoașterea slăbiciunilor și virtuților consumatorului sau economia comportamentală.....	311
8. Mirajul publicității	313
9. Cumpărăm, comparăm sau ne comparăm	315
10. Integritatea în afaceri – element esențial al succesului economic	317
11. Câteva aspecte privind blockchainul și criptomonedele	322
12. Supraspecializare sau pregătire generală?	325
13. Gastronomia economică (a afacerilor)	326
14. Economia, jungla și natura	330
Capitolul al IX-lea	
Legalitatea, moralitatea și societatea	336
1. Moralitatea și legalitatea.....	336
2. BIG BROTHER (FRATELE CEL MARE) – personaj fictiv sau există și stă cu ochii pe noi?	341
3. Oamenii de ispravă și faptele lor	344
4. Despre egalitate și echitate sau cai și vrăbiuțe.....	348
5. Despre respectul și disprețul față de lege.....	350
6. <i>Errare humanum est</i> sau a greși este omenește	352
7. Armonizarea intereselor sociale – lege morală supremă ..	355
8. Diada bine-rău	359
Capitolul al X-lea	
Despre epifenomene și cauzalitate	362
1. Despre epifenomene, reflexul condiționat al lui Pavlov și capcanele acestora	362
2. Despre erostratism sau vanitatea răufăcătorilor	364

3. Viața ca un joc de noroc	366
4. Efectul dominoului	370
5. Mergi pe unde nu s-a mai călcat și lasă o urmă!	373
6. Unde dai și unde crapă (paradoxul sau efectul fluturelui)	374
7. Capcana (eroarea) predicțiilor despre trecut	377

Capitolul al XI-lea

Despre unele adicții	382
1. Adicția (dependența) față de venitul lunar	382
2. Dependența față de fotbal	384
3. Efectul adictiv al rețelelor sau sistemelor informatice....	387

Capitolul al XII-lea

Dileme și paradoxuri	392
1. Paradoxul apei.....	392
2. Paradoxul bărbierului.....	394
3. Dilema prizonierului	396
4. Dilema măgarului	398
5. Paradoxul și legile ipocriziei	401
6. Paradoxul adolescentului, apatia față de maturizare și fenomenul Peter Pan	404
7. Paradoxul omului postmodern: pierde timpul degeaba	407

Capitolul al XIII-lea

Relaționarea	410
1. Considerații despre limbajul trupului.....	410
2. Suntem ceea ce gândim?	413
3. Avalanșa informațiilor.....	414
4. Fiecare om este egal cu el însuși!	416
5. Eroarea narativă.....	419

Cuprins

Capitolul al XIV-lea

Profiluri sociale	422
1. De ce toate mi se întâmplă numai mie?	422
2. Consumatorul și alegătorul – protagoniști ai scenei societății contemporane.....	425
3. Novicele și specialistul.....	427
4. Eroii, gloria și uitarea învinșilor sau anonimilor	428
5. Suntem suma relațiilor noastre	431
6. Despre spiritul creativ al copiilor sau cum să evităm corsetele sociale	433
7. Conștiința, conștiința, inteligența umană, inteligența artificială și inteligența mixtă	434
8. Viața între momentul rostirii cuvintelor „mama” și „rămas-bun”	439
9. Până la urmă... stilul chiar contează	441
10. Există o ciocnire a generațiilor?	443
11. Oamenii care nu au în vocabular expresia „nu știu” ..	447
12. Despre efectele etichetelor sociale.....	449

Capitolul al XV-lea

Abordări și perspective	453
1. Viața ca o matrioșka	453
2. Oare pâinea cu unt cade întotdeauna cu partea unsă pe suprafața de contact? Contează?.....	455
3. Adevărata măsură a vieții.....	457
4. Nu-i loc sub soare fără griji și nici loc la umbră fără risc!	458
5. Azvârlitorul de vină	460
6. Azi am în agendă să nu fac nimic	462
7. Cine țipă mai tare... are dreptate?	466

Capitolul al XVI-lea

Despre justiție, responsabilitate publică și factori

perturbatori în activitatea judiciară	468
1. Judecata lui Cambyses și sabia lui Damocles	468
2. Despre nevoia de a tăia nodul gordian.....	470
3. <i>Advocatus diaboli vs. advocatus dei</i>	473
4. Efectul de <i>noise</i> și <i>biasurile</i> – defecte ale gândirii – prezente în activitatea judiciară	476
5. (Pre)judecata de apoi.....	483
6. Ceapa, avocații și afinitatea profesională.....	485

Capitolul al XVII-lea

Despre crize, situații dificile și impredictibilitate.....

1. Impredictibilul lovește orbește, așa cum îi stă lui bine	490
2. Despre imunitate, impredictibilitate și coronavirusul SARS-CoV-2	493
3. Diagnostic și tratament în vreme de criză.....	498
4. Hazardul și capriciile Fortunei	503